

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

HARIDUS-JA KULTUURIKOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tõrva

30.01.2025 nr 1-8/2025/1

Algus kell 15:00, **lõpp** kell 18:00

Toimumise koht: Tõrva Vallavolikogu saal (Kevade 1, Tõrva)

Koosoleku juhataja ja protokollija: Indrek Valner

Osalejad: Karl Kirt, Giia Tetlova, Indrek Valner, Tiiu Vips, Kalle Vister

Puudusid: Ilmar Kõverik ja Ülle Juht

Kutsutud: abivallavanem Lauri Drubinš, finantsjuht Maire Appo, Tõrva Raamatukogu direktor Kairi Mürsepp, Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli direktor Maarja Kallis

Komisjoni väline osaleja: Hardo Lust

Päevakord:

- 1. Tõrva valla 2025. aasta eelarve projekt;**
- 2. Tõrva valla arengukava 2035 tööversiooni tutvustus;**
- 3. Tõrva raamatukogude tööst;**
- 4. Tõrva koolide arengu tutvustus;**
- 5. Kultuuripremia ja kultuuri peapremia arutelu;**
- 6. Muud küsimused.**

Päevakord kinnitati ühehäälselt.

1. Päevakorrapunkt

Tõrva valla 2025. aasta eelarve projekt

Ettekandja: finantsjuht Maire Appo.

Tõrva valla eelarve maht on 12,7 miljonit eurot. Põhitegevuse kulud on ligi 11,3 miljonit eurot. Praeguseks on selgunud, et riigipoolne toetus huvitegevusele on vähenenud 15 000 eurot. Järgmisena esitles ta haridusvaldkonna eelarvet. Üle poole põhitegevuse kuludest on haridusvaldkonna kulud. Enamus sellest on personalikulu, aga osa kulub ka teiste valla lasteaias ja koolis käivate laste kohatasudeks (2025. aastal u. 25 000€ rohkem kui 2024. aastal). Kalle Vister'i arvates on tegu suure kuluga. Peaksime süvenema antud teemasse ning leidma probleemile lahenduse.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

2. Päevakorrapunkt

Tõrva valla arengukava 2035 tööversiooni tutvustus

Ettekandja: abivallavanem Lauri Drubinš.

Kuna arengukava tööversiooni on mitmes komisjonis tutvustatud ning komisjoni liikmed on sellega tutvunud, siis soovis ettekandja teada, kas on ettepanekuid või küsimusi antud dokumendi osas. Karl Kirdi arvates võiks arengukavas täpsemalt välja tuua laulu- ja tantsupeo kultuur. Eelkõige selles võtmes, et järgmisteks laulu- ja tantsupidudeks oleks Tõrva valla esindajaid rohkem. Samuti võiks lisada arengukavasse noorte tantsujuhtide ja koorijuhtide toetamine. Lauri Drubinš tõdes, et koorijuhtide ja rahvatantsujuhtide järelkasvu probleem on tõsine ja sellega tegeletakse.

Karl Kirt lisas, et samuti võiks arengukava hariduse valdkonda lisada, et tegutsetakse selle nimel, et Tõrva Gümnaasium säiliks. Komisjoni esimees nõustus ning lisas, et on levinud jutud, et gümnaasium pannakse kinni.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

3. Päevakorrapunkt

Tõrva raamatukogude tööst

Ettekandja: Tõrva Raamatukogu direktor Kairi Mürsepp.

Tõrva Raamatukogul on 4 haruraamatukogu (Ritsu, Hummuli, Riidaja ja Taagepera) ning pearaamatukogu (Tõrva). Raamatukogudes kokku töötab 7 töötajat. Teeninduspiirkond on kogu Tõrva vald ning selle alusel jaotub riigilt komplekteerimisraha. Kogukonnakeskusega ei saa raamatukogusid liita tulenevalt raamatukogu seadusest. Tõrva Raamatukogu üheks probleemiks on olnud ruumipuudus, mistõttu kaalutakse raamatukogu kolimist Tõrva Gümnaasiumisse. Liita Tõrva Gümnaasiumi raamatukoguga.

Karl Kirt soovis vastust kolmele küsimusele. Esimene küsimus on seotud laenutuskappidega. Kairi Mürsepp vastas, et Tõrva Raamatukogu ees on üks väljastuskapp. Lauri Drubinš lisas, et arvestama peab sellega, et need väljastuskapid on üsna kallid, läbi peab mõtestama, kui palju neid vaja oleks. Teine küsimus puudutas lugejate statistikat. Kairi Mürsepp vastas, et küllastajate arv on aasta-aastalt püsivalt vähenenud. Samas laste ja noorte küllastajate arv on suurenenud.

Kolmas küsimus on seotud Tõrva Gümnaasiumi kolimise poole pealt. Mis on arvamus seoses sellega, kas ollakse selle poolt? Kairi Mürsepp vastas, et ruumipuudus on tõsine ning on tehtud korralik asendiplaan, kuidas Tõrva Gümnaasiumisse ära mahuksime. *Lauri Drubinš esitles võimalikku asendiplaani.* Lauri Drubinš lisas, et raamatukogu kolimisel on nii pluss kui miinused. Üheks plussiks on ligipääsetavus. Praegu ratastooliga Tõrva raamatukogusse ei pääse, gümnaasiumis on see võimalus olemas. Teiseks võib raamatukogu kolimine suurendada veelgi noorte küllastatavust.

Karl Kirdi arvates võiks raamatukogu olla avalikus ruumis nähtav. Lasteraamatukogu sulgemisega tekkis mõte, et võiks teha Noortekeskusesse raamatute stendi. Ei tohiks ruumi kinni jääda. Raamatuid viia sinna, kus käiakse (nt. bussijaama laenutuskapp).

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

4. Päevakorrapunkt

Tõrva koolide arengu tutvustus

Ettekandja: Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli direktor Maarja Kallis.

Oma ettekandes püüdis direktor lähtuda kolmest punktist: nüüdisaegse õpikäsitluse rakendamine, organisatsiooni kultuur ja eestvedamine ning kaasaegne õpi- ja töökeskkond. Olulisim, millega eelmisel aastal tegeleti oli õppekava ajakohastamine ja liikuma kutsuva kooliga liitumine. Käesoleva õppeaasta eesmärgiks seati hindamisjuhendis muudatuste tegemine, milleks on kommentaari lisamine hinde kõrvale. See tagasisidestamine on üleminekuperioodiga. Õpetatakse õpetajaid, kuidas sisestada tagasisidet. Samuti ka kuidas kirjeldada tunnitööd stuudiumis, et ei oleks ainult õpikute ja töövihikute leheküljenumbriid.

Eelmisel õppeaastal rakendati koostöö vestlusi õpetajatega. Eesmärgiks on seatud, et personal saab juhtkonna liikmega koostöövestlusel osaleda vähemalt kaks korda aastas. Selle käigus vaadatakse üle ka ametijuhendid koos töötajaga. Väljatöötamisel on õpetajate tunnustamissüsteem. Uuendatud on kodulehte ning IT inventari, plaanis on uuendada ka koolimööblit.

Järgmisena tõi direktor välja arengukava eesmärgid: kooli päevakava õppijakeskseks muutmine, kodus õppetöö ja iseõppimispäeva eesmärgistamine, temporühmade rakendamine lennuüleselt, noorteõppe rakendamine (andekuse võimendamine) ja üldõpetuse rakendamine.

Komisjoni esimees uuris, mida tähendab kooli päevakava õppijakeskseks muutmine. Maarja Kallis vastas, et selle rakendamine võimaldab õpilasel süvendatult ainesse minna. Ainetundi pikendatakse, mitte ei oleks kaks järjestikust tundi. Õpilasel jääks vähemaks ümberlülitusi ühelt ainelt teisele. Indrek Valner'i arvates ei pruugi õpilastel olla püsivust kui ainetund kestab 75 minutit ning võivad ära väsida enne aja täitumist. Giia Tetlova arvates, sõltub see sellest, millises kooliastmes seda rakendatakse. Alklasside õpilase puhul võib see nii olla, kuid gümnaasiumi õpilasele võiks see sobida. Karl Kirt julgustas sinna suunas liikuma. Kuid fakt on see, et süsteemi ei muuda, kui õpetajad seda ei taha. Kui õpetaja on valmis muutuma, siis asi toimib. Alati on võimalik tagasi pöörduda, kui on näha, et muutusest ei ole kasu. Pikemad ainetunnid aitavad süvitsi ainesse minna, mille tulemusel õpilased suudavad analüütilisemalt mõelda. Kalle Vister nõustus ja lisas, et tänapäeval ei tohiks kinni olla selles et õppetund kestab 45 minutit. Osa tunnist võib kaduda muude toimingute peale (nt. tundi segaja distsiplineerimise peale). Ainetunni pikendamine parandab ainekäitumist.

Hardo Lust ainetunni pikendamise vastu ei ole, küll aga on ta vastu sellele, kui kooli algusaega nihutatakse hilisemaks, 08:30ni. Ei poolda seda ettevõtjana ega lapsevanamana. Selle mõju on suurem ja eeldab põhjalikke analüüse. Maarja Kallis selgitas, et arengukava järgi tahaksime kooli algusaja nihutada hilisemaks. Kevadel tehti seire õpilaste seas. Uuringu tulemusena 24% õpilastest, kes elasid väljaspool Tõrva linna, tulid kooli autoga. Neil ei ole teisi võimalusi kooli saada (elavad bussipeatusest kaugemal). Ligi 60% õpilastest elavad Tõrva linnas ja neist 40% käivad koolis autoga. Ühistranspordikeskusega on läbirääkimisi peetud bussigraafiku muutmise teemal. Olulisim on antud juhul õpilane. Ettekandja tugines uuringule, mille põhjal õpilase aju ei tööta hommikul kell 8:00, sõltumata sellest kas õpilane läheb õhtul varem magama või ei. Kooli algusaja hilisemaks muutmine ei tooks kaasa koolipäeva pikenemist. Kooli hoolekogu on ettepaneku heaks kiitnud.

Indrek Valner tsiteeris lapsevanema poolt saadetud Tartu Ülikooli Psühholoogia instituudi uurimistööd „Psühholoogilise heaolu seos kooli alguskellaaja ja kronotüübiga 6.-7. klasside õpilastel“ (J. Puusepp). Uuringu kohaselt: „*õpilaste heaolu ja kooli alguskellaaja vahel leiti nõrki seoseid kahes heaolu valdkonnas: rahulolus kooliga ja rahuolus oma vaba aja kasutusviisidega*“. Ta lisas, et enamus lapsevanemaid lähevad tööle ikkagi kella kaheksaks.

Komisjon otsustas antud teemat rohkem käsitleda järgmisel haridus- ja kultuurikomisjoni koosolekul.

Maarja Kallis tõi lõpetuseks murekohana välja Tõrva Kooli Hummuli õppekoha. Hummulis õpib käesoleval õppeaastal 6 õpilast (1-4 klass). Uuel õppeaastal oleks alustamas ainult kolm last. Hetkel käivad läbirääkimised kahe õpetajaga, et nad jätkaksid õpetajana Tõrva Gümnaasiumis. Suure tõenäosusega sügisel Hummuli koolis õppetöö ei jätku.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks. Järgmisel komisjoni koosolekul võtta päevakorda punkt kooli algusaja hilisemaks muutmise kohta.

5. Päevakorrapunkt

Kultuuripreemia ja kultuuri peapreemia arutelu.

Kultuuripreemia esitati kolm kandidaati: Anne Jaakson, publi Juudas ja rahvatantsurühm Jandali, kultuuripreemia kandidaate ei esitatud. *Komisjoni esimees tutvustas kandidaate ja toimus arutelu kandidaatide teemal.* Komisjoni liige Ilmar Kõverik esitas komisjoni esimehele kultuuripreemia kandidaadi kirja teel. Kultuuripreemia kandidaadiks esitas ta Ulvi Riitsalu. Komisjoni liige Karl Kirt esitas kultuuripreemia kandidaadiks Koorküla külaseltsi. Hääletuse

tulemusena valiti kultuuripreemia laureaat ja kultuuri peapreemia laureaat. Laureaadid kuulutatakse välja Tõrva Tule päevade raames toimival volikogu esimehe ja vallavanema vastuvõtul.

Otsustati: haridus- ja kultuurikomisjon valis hääletuse teel kultuuripreemia laureaadi ja kultuuri peapreemia laureaadi.

6. Päevakorrapunkt

Muud küsimused.

Kuna kultuuri peapreemiale ja kultuuripreemiale esitati vähe kandidaate, siis tehti ettepanek, et haridus- ja kultuurikomisjoni liikmed esitavad kuld- ja hõbemärgi kandidaate.

(allkirjastatud digitaalselt)

Indrek Valner

Juhataja ja protokollija